

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obo/5/2018
Identifikačné číslo spisu: 6095899830
Dátum vydania rozhodnutia: 30.04.2019
Meno a priezvisko: Mgr. Soňa Pekarčíková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6095899830.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Ivany Izakovičovej a členiek JUDr. Beaty Miničovej a Mgr. Soni Pekarčíkovej v spore žalobcu: Majetkový Holding a. s., Prievozská 2/A, 821 09 Bratislava, IČO: 35 823 364, právne zast. Mgr. Martin Babčaník, advokát, Staromestská 3, 811 03 Bratislava, proti žalovanej 1/ C. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XX, Ž., žalovanej 2/ P. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. Z. XXX/XX, žalovanej 3/ C. Ú., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XXX, K., a žalovanej 4/ H. P., rod. X.Á., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. Z. XXX, všetci právne zast. JUDr. Jozefom Polákom, advokátom, Radlinského 1718, 026 01 Dolný Kubín o zaplatenie 32.361,75 Eur s prisl., o odvolaní žalovanej 1, 2, 3, 4 proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 8. septembra 2017, pod č. k. 32Cb/415/1995-818, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 32Cb/415/1995-818 zo dňa 8. septembra 2017 p o t v r d z u j e.

Žalobca má nárok voči žalovaným 1, 2, 3, 4 na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanej 1, 2, 3, 4 povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 32,361,75 Eur s 5 % úrokom z omeškania zo sumy 22.405,90 Eur od 01.11.1995 až do zaplatenia v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku spoločne a nerozdielne tak, že plnením zo strany jednej zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia záväzok ostatných žalovaných. Žalobcovi priznal proti žalovanej 1, 2, 3, 4 nárok na náhradu trov prvoinštančného ako aj odvolacieho konania v rozsahu 70 % s tým, že výška trov bude určená v samostatnom uznesení. Uvedenú povinnosť uložil žalovanej 1, 2, 3, a 4 spoločne a nerozdielne s tým, že plnením jednej zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných žalovaných. V odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie uviedol nasledovné.

2. Žalobca v konaní žiadal, aby súd zaviazal žalovanú 1/, žalovanú 2/, žalovanú 3/ a žalovanú 4/ na zaplatenie istiny 32.361,75 Eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 22.405,90 Eur od 1.11.1995 až do zaplatenia titulom splatenia úveru, poskytnutého na základe Úverovej zmluvy zo dňa 04.09.1991 právnym predchodcom žalobcu Všeobecná úverová banka a. s., pob. Žilina obchodnej

spoločnosti GALBAS, spol. s r.o., so sídlom Partizánska 876, Rajec vo výške 900.000,- Sk, pričom tento úver bol zabezpečený ručiteľskými vyhláseniami, ktoré dňa 04.09.1991 podpísali žalovaní.

3. Žalovaní žiadali návrh zamietnuť, namietali najmä, že nedošlo k platnému ručiteľskému vyhláseniu z ich strany.

4. Žaloba bola podaná na Krajský súd v Banskej Bystrici dňa 21.11.1995 ešte žalobcom VÚB a. s. pob. Žilina proti žalovanému 1/ PRAMEN spol. s r. o., IČO: 31 587 216, so sídlom Kostolná 69, Rajec ako dlžníkovi a proti žalovanej 2/ C. M., žalovanej 3/ P. R., žalovanej 4/ C. Ú., žalovanej 5/ C. F. a žalovanej 6/ H. P., rod. X. ako ručiteľkám. Žalovaný 1/ Prameň s. r. o. Rajec, IČO: 31 587 216 bol žalovaný ako právny nástupca obchodnej spoločnosti GALBAS spol. s r. o., Rajec, IČO: 00 694 550, a to na tom základe, že obchodná spoločnosť PRAMEN spol. s r. o. bola založená spoločenskou zmluvou zo dňa 06.05.1993 a podľa delimitačného protokolu prevzala práva a povinnosti spoločnosti GALBAS spol. s r. o. v súvislosti s úverovou zmluvou č. 5 uzavretou dňa 04.09.1991 s veriteľom VÚB a. s. pob. Žilina. V návrhu uviedol, že obchodná spoločnosť GALBAS spol. s r. o. z úveru splatila sumu 225.000,- Sk. V žalobnom návrhu bola uplatnená suma 1.041.366,45 Sk (34.567,03 Eur), ktorá pozostáva z istiny nesplateného úveru 675.000,- Sk (22.405,90 Eur), z vyúčtovaných úrokov a poplatkov ku dňu 31.10.1995 vo výške 366.366,45 Sk (12.161,14 Eur) a od 01.11.1995 ďalšie úroky z omeškania v sadzbe 17,5 % z istiny 675.000,- Sk (22.405,90 Eur) až do zaplatenia.

5. Na strane veriteľa došlo k opakovanému postúpeniu pohľadávky uplatnenej v tomto konaní, keď najprv Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 10.09.1999 bola táto pohľadávka postúpená z postupcu VÚB a. s. Bratislava na postupníka B-SSING a. s., Bratislava, následne dodatkom č. 2 k zmluve o postúpení pohľadávky zo dňa 10.09.1999 došlo k vráteniu postúpenej pohľadávky z postupníka B-SSING a. s. na postupcu VÚB a. s. Bratislava, a Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 28.06.2000 VÚB a. s. postúpila pohľadávku postupníkovi Slovenská konsolidačná a. s. Bratislava. Uvedené postúpenia pohľadávky boli súdu preukázané písomnými zmluvami a súd v súlade s procesno-právnou úpravou platnou v čase postúpenia pohľadávky, podľa ktorej pri singulárnej sukcesii dochádza ex-lege aj k procesno-právnomu nástupníctvu, pokračoval v konaní s právnym nástupcom žalobcu. Listom zo dňa 28.05.2004 Slovenská konsolidačná a. s. Bratislava navrhla súdu, aby podľa § 92 ods. 2 OSP pripustil zmenu účastníka na strane žalobcu na základe tej skutočnosti, že Slovenská konsolidačná a. s. ako postupca uzavrela s obchodnou spoločnosťou Majetkový holding a. s. Bratislava zmluvu o postúpení pohľadávky (zmluva bola uzavretá vo forme notárskej zápisnice spísanej dňa 23.01.2004 a nadobudla účinnosť dňa 27.01.2004). Krajský súd uznesením č. k. 32Cb/415/95-201 zo dňa 28.02.2005, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 02.04.2005 tomuto návrhu vyhovel a rozhodol, aby do konania na strane žalobcu vstúpila obchodná spoločnosť Majetkový holding a. s. Bratislava, IČO: 35 823 364 so sídlom Miletičova 1, Bratislava.

6. Uznesením KS v Banskej Bystrici ako súdu konkurzného sp. zn. 27Cb 24K/180/96 zo dňa 13.03.2001 bol na žalovaného 1/ PRAMEN spol. s r. o., IČO: 31 587 216, Rajec vyhlásený konkurz a za správcu konkurznej podstaty bol ustanovený JUDr. Ľudovít Paulovič, advokát, M. Rázusa 19, Lučenec, ktorý listom zo dňa 25.07.2001 oznámil podľa § 14 ods. 1 písm. d) Zák. č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní, že nesúhlasí s pokračovaním v konaní v tejto veci. Podaním zo dňa 13.06.2005 žalobca Majetkový holding a. s. Bratislava vzal návrh voči žalovanému 1/ späť a navrhol, aby súd konanie voči žalovanému 1/ zastavil.

7. Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodol v tejto veci najprv rozsudkom č. k. 32Cb/415/1995-364 zo dňa 21.11.2008 tak, že konanie voči žalovanému 1/ (JUDr. Ľudovít Paulovič, správca úpadcu PRAMEN spol. s r. o. Rajec) na návrh žalobcu zastavil, voči žalovanej 2/ až žalovanej 6/ návrh zamietol a žalobcu zaviazal nahradiť žalovaným v 2/ až 6/ rade trovy konania, zároveň tiež uložil žalobcovi zaplatiť štátu preddavkové trovy štátu v sume 23.400,- Sk. Uvedený rozsudok krajského súdu zo dňa 21.11.2008 bol na odvolanie žalobcu v časti týkajúcej sa žalovaných v 2/ až 6/ rade a v časti náhrady trov konania uznesením Najvyššieho súdu SR ako súdu odvolacieho č. k. 2Obo/26/2009-405 zo dňa 28.10.2009 zrušený a vec bola vrátená Krajskému súdu v Banskej Bystrici ako súdu prvostupňovému na ďalšie konanie.

8. Odvolací súd v rozhodnutí uviedol, že pokiaľ súd prvej inštancie s poukazom na § 763 ods. 1 Obchodného zákonníka a § 382a ods. 1 Hospodárskeho zákonníka posudzoval právny vzťah z úverovej zmluvy vzniknutý medzi dlžníkom a veriteľom podľa Hospodárskeho zákonníka, tento postup je správny. Právny vzťah medzi ručiteľom a bankou je však potrebné posudzovať podľa príslušných

ustanovení Občianskeho zákonníka a zistené skutočnosti posúdiť podľa úpravy § 52 a § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Na rozdiel od súdu prvej inštancie odvolací súd má za to, že v ručiteľskom vyhlásení je presne, jasne a zrozumiteľne identifikovaný úver, ktorého ručenie ručiteľky prevzali, odvolací súd preto považuje ručiteľské listiny z dôvodu splnenia formálnych náležitostí za platné jednostranné vyhlásenia ručiteľiek - žalovaných 2/ až 6/. Pokiaľ ide o závery súdu prvej inštancie v tom smere, že ručiteľské listiny sú neplatným právnym úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka, pretože sa priečia dobrým mravom (žalobca vedel, že sa jedná o osoby, ktoré boli zamestnané u obchodnej spoločnosti ako predavačky, teda osoby závislé od svojho zamestnávateľa z hľadiska udržania svojho zamestnania a z ich strany v žiadnom prípade nemohlo dôjsť k vzájomnej motivácii, či kontrole pri zabezpečení návratnosti úveru), odvolací súd poukázal na to, že pri skúmaní právneho úkonu z hľadiska priečenia sa proti dobrým mravom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka je základným predpokladom na vytvorenie objektívneho názoru v danej problematike skúmanie okolností vzniku tohto právneho vzťahu na obidvoch účastníckych stranách právneho vzťahu. V danej veci preto nie je postačujúce zistenie možného konania pôvodného žalobcu smerujúceho proti dobrým mravom, ale aj správanie sa druhej strany, ručiteľiek, pričom poukázal aj na to, že ručiteľské vyhlásenie je jednostranným právnym úkonom. Ďalej podľa názoru odvolacieho súdu by v tejto súvislosti bolo možné uvažovať nad vážnosťou urobeného právneho úkonu, keď žalované zhodne vypovedali, že mali za to, že podpisujú doklady týkajúce sa ich pracovného zaradenia a výkonu práce, ale ani v tomto smere neobstojí obrana žalovaných, nakoľko ručiteľské vyhlásenia svojim obsahom a vizuálnou stránkou sú nezameniteľné s inou listinou. Pokiaľ žalované spochybňovali samotnú skutočnosť vyčerpania úveru, odvolací súd uviedol, že to vyplýva z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa s tým, že súd by mal tiež skúmať ďalší vývoj vzťahov účastníkov konania v súvislosti s tým, že na majetok žalovaného 1/, teda dlžníka bol vyhlásený konkurz, a preto je potrebné zistiť stav konania vo veci vyhláseného konkurzu, zistiť, či pohľadávka z úverovej zmluvy č. 5 zo dňa 04.09.1991 bola uplatnená v konkurznom konaní s akým výsledkom, či bola aj uspokojená, resp. v akej výške.

9. Súd pokračoval v konaní a vykonal ďalšie dokazovanie v súlade aj s právnym názorom vysloveným odvolacím súdom. Vo veci znovu rozhodol rozsudkom č. k. 32Cb/415/1995-Ma/501 zo dňa 15.12.2010 a to tak, že žalovanú 2/ (C. M.), žalovanú 3/ (P. R.), žalovanú 4/ (C. Ú.), žalovanú 5/ (C. F.) a žalovanú 6/ (H. P.) zaviazal zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne 32.361,75 Eur (974.930,01 Sk) spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 22.405,90 Eur (675.000,- Sk) od 01.11.1995 do zaplatenia všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jednej zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ostatných žalovaných, ďalej konanie v časti o zaplatenie 2.205,- Eur (66.436,44 Sk), ako aj v časti úroku z omeškania nad 5 % ročne zo sumy 22.405,90 Eur (675.000,- Sk) od 01.11.1995 do zaplatenia konanie zastavil s tým, že o trovách konania rozhodne až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. V súlade s intenciami zrušujúceho rozhodnutia Najvyššieho súdu SR vykonal súd dokazovanie ohľadne stavu konkurzného konania a zistil, že prihláška právneho predchodcu žalobcu pozostávala z celkovej sumy 19.411.410,59 Sk a v tejto sume sa nachádza aj pohľadávka z úverovej zmluvy č. 5 (s odkazom na konanie vedené na KS v Banskej Bystrici č. k. 32Cb/415/1995), pohľadávka veriteľa bola správcom konkurznej podstaty v celom rozsahu uznaná so zaradením do iných, než veriteľom navrhovaných skupín, a v pohľadávke sa nevedie incidenčné konanie. Z dôvodu oddeleného uspokojenia žalobcu v konkurznom konaní žalobca vzal žalobu v časti o zaplatenie 66.436,44 Sk (2.205,- Eur) späť, súd do spisu okrem iných dokladov založil aj opatrenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 23.02.2005, č. k. 27-24K 180/96, ktorým krajský súd udelil správcom konkurznej podstaty súhlas na vyplatenie výťažku zo speňaženého majetku úpadcu, ako aj oznámenie konkurzného správcu JUDr. Ľudovíta Pauloviča o stave konkurzného konania. Súd mal preukázané, že nárok žalobcu titulom nesplatenej istiny úverovej zmluvy predstavuje sumu 675.000,- Sk (22.405,90 Eur), a celková suma nezaplatených úrokov by podľa úročenia úrokovou sadzbou dohodnutou v úverovej zmluve vo výške 20 % ročne s poukazom na preukázateľné omeškanie dlžníka so splácaním úveru by ku dňu 31.10.1995 predstavovala sumu 367.371,23 Sk, preto pokiaľ si právny predchodca žalobcu z titulu nezaplatených úrokov uplatnil sumu 366.366,45 Sk, uplatnil si sumu nižšiu, ako si v skutočnosti uplatniť mohol. Nakoľko úverová zmluva č. 5 bola uzavretá na dobu určitú, za čas po ukončení jej platnosti má žalobca voči žalovaným nárok na úrok z omeškania vo výške 5 % ročne v súlade s úpravou § 378a Hospodárskeho zákonníka, v súlade s čím žalobca obmedzil svoj nárok v časti požadovaného úroku z omeškania z nezaplatených sumy úveru 675.000,- Sk (22.405,90 Eur) na úrok vo výške 5 % ročne od

01.11.1995 až do zaplattenia a vo zvyšnej časti žalovaného úroku z omeškania vzal návrh na začatie konania späť. Žalobca ďalej sumu vyúčtovaných úrokov a poplatkov uplatnenú pôvodne vo výške 366.366,45 Sk znížil o plnenie z konkurzného konania vo výške 66.436,44 Sk (2.205,- Eur) a titulom nezaplattených úrokov si uplatnil voči žalovaným sumu 299.930,01 Sk (9.955,85 Eur). Súd s poukazom na úpravu § 96 ods. 1 a 2 OSP konanie v časti o zaplattenie sumy 66.436,44 Sk, ako aj úroku z omeškania nad 5 % ročne zo sumy 22.405,90 Eur (675.000,- Sk od 01.11.1995 až do zaplattenia konanie zastavil). Nestotožnil sa s názorom žalovaných, že keď žalobca podaním zo dňa 06.09.2010 zamenil pôvodne uplatnené príslušenstvo v špecifikácii za uplatnené príslušenstvo v podaní zo dňa 02.10.2010, ktorým špecifikoval príslušenstvo len úrokom za poskytnutie úveru, bol na takúto špecifikáciu potrebný procesný návrh podľa § 95 ods. 1 OSP. Poukázal na to, že žalobca od podania návrhu požadoval okrem nesplatennej istiny úveru aj jej príslušenstvo a takto uplatnený nárok nezmenil. Krajský súd sa v ďalšom konaní už nezaoberal námietkou žalovaných týkajúcou sa neplatnosti ručiteľských listín, nakoľko Najvyšší súd SR ako súd odvolací posúdil ručiteľské listiny za platné jednostranné vyhlásenie ručiteľiek - žalovaných v 2. až 6. rade, a tento záver odvolacieho súdu už nemohlo ovplyvniť ani čestné vyhlásenie C. Z. s overením jeho podpisu dňa 14.06.2010 v ktorom uvádza, že je možné, že podpisy žalovaných na listinách boli zmanipulované, resp. že ich pracovnícky podpisovali v domnení, že sa jedná len o dohodu hmotnej zodpovednosti, nakoľko odvolací súd konštatoval nezameniteľnosť ručiteľských vyhlásení z hľadiska obsahu, ako aj ich vizuálnej stránky. Pokiaľ žalované namietali aplikáciu § 532 Občianskeho zákonníka (predtým § 69 Občianskeho zákonníka) súd uviedol, že tento nie je možné na daný vzťah použiť, nakoľko nedošlo k prevzatiu dlhu podľa § 531 ods. 1 Občianskeho zákonníka (predtým § 68 ods. 1 Občianskeho zákonníka), ale ku zrušeniu obchodnej spoločnosti GALBAS spol. s r. o., pôvodného dlžníka podľa § 69 Obchodného zákonníka bez likvidácie s tým, že v rozsahu delimitačného protokolu o dňa 10.05.1993 záväzok dlžníka prevzala obchodná spoločnosť PRAMEN spol. s r. o. so sídlom v Rajci ako právny nástupca zrušenej obchodnej spoločnosti.

10. Proti vyššie uvedenému, v poradí už druhému rozsudku tunajšieho súdu ako súdu prvostupňového zo dňa 15.12.2010 bolo zo strany žalovaných v časti výroku, kde boli zaviazané na zaplattenie istiny 32.361,75 Eur s príslušenstvom podané odvolanie a Najvyšší súd SR ako súd odvolací uznesením č. k. 2Obo/38/2011-555 zo dňa 29.11.2011 rozsudok tunajšieho súdu zo dňa 15.12.2010 č. k. 32Cb/415/95-Ma-501 v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

11. Odvolací súd poukázal na úpravu § 37 ods. 1 a § 39 Občianskeho zákonníka a vytkol súdu prvej inštancie, že o návrhu rozhodol vecne bez toho, aby sa dôsledne zaoberal preukázaním obrany žalovaných spočívajúcej v tvrdení, že ručiteľské listiny sú absolútne neplatnými právnymi úkonmi pre absenciu slobodnej vôle, ďalej mu vytkol, že neposudzoval ani vznesenú námietku premlčania časti uplatneného nároku.

12. Žalované v súlade s právnym záverom Najvyššieho súdu SR navrhli, aby všetci spoločníci obchodnej spoločnosti GALBAS spol. s r. o. boli vypočutí ako svedkovia, a to na preukázanie tvrdení žalovaných ohľadne okolností, za akých došlo k predloženiu podpisu ručiteľských vyhlásení zo strany dlžníka jednotlivým žalovaným a aj na preukázanie okolností, za akých boli tieto ručiteľské listiny podpisované. Súd predvolal všetkých vyššie menovaných bývalých spoločníkov obchodnej spoločnosti GALBAS spol. s r. o. ako svedkov. Keďže žalované neuviedli žiadne tvrdenia o tom, že ktorý spoločník hovoril s nimi, resp. s niektorou zo žalovaných o uzavretí ručiteľského záväzku, súd vykonal dokazovanie svedeckými výsluchmi spoločníkov za účelom objasnenia okolností podpisovania ručiteľských vyhlásení so zameraním na objasnenie obranného tvrdenia žalovaných, ktoré namietali neplatnosť týchto ručiteľských vyhlásení pre absenciu slobodnej vôle, tvrdili, že tieto právne úkony sú v rozpore aj s dobrými mravmi a že ich podpísali v omyle, že podpisujú listiny v súvislosti s pracovno-právnym vzťahom v uvedenej obchodnej spoločnosti.

13. Súd vypočul ako svedka C. Z., J. R., E. L.C., E. L.. V konaní boli vypočuté aj žalované. Súd opakovane predvolával ako svedkov zvyšných dvoch spoločníkov spoločnosti GALBAS, s. r. o. a to L. D., ktorý bol aj konateľom a H. D. a to aj prostredníctvom donucovacích opatrení. Menovaní sa opakovane ospravedlnili. Súd prvej inštancie upustil od výsluchu H. D., pričom zo strany právnych zástupcov námietky voči tomuto postupu neboli. Súd naďalej predvolával svedka L. D., u ktorého napokon po opakovaných ospravedlneniach a vyjadreniach zo strany menovaného svedka na pojednávaní dňa 23.12.2015 právny zástupca žalovaných uviedol, že nebude trvať na svedeckom

výsluchu L. D. a to najmä vzhľadom na jeho písomné vyjadrenia k tejto veci.

14. Súd počas konania v tejto veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, a to Úverovou zmluvou č. 5 zo dňa 04.09.1991 uzavretou medzi Všeobecnou úverovou bankou, pobočka Žilina a dlžníkom GALBAS spol. s r. o., Rajec, ručiteľskými listinami podpísanými žalovanou 1/, žalovanou 2/, žalovanou 3/ a žalovanou 4/ (všetky boli podpísané dňa 04.09.1991), prílohami k ručiteľskej listine (všetky prílohy boli podpísané žalovanými 1/ - 4/ dňa 27.08.1991), Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 10.09.1999 uzavretou medzi postupcom VÚB a. s. a postupníkom B.SSING a. s., Dodatkom č. 1 uvedenej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 10.09.1999 (dodatok datovaný 24.01.2000), Zmluvou o postúpení pohľadávok uzavretou medzi postupcom VÚB a. s. a postupníkom Slovenská konsolidačná a. s. dňa 28.06.2000, Notárskou zápisnicou N 26/2004, NZ 5704/2004 spísanou notárom JUDr. Jarmilou Kováčovou so sídlom v Bratislave, Gajova 13, dňa 23.01.2004 vo veci Zmluvy o postúpení pohľadávok medzi Slovenskou konsolidačnou a. s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom, Znaleckým posudkom z odboru písmoznaectva podaným dňa 05.10.2008 PhDr. PaDr. Erikou Strakovou, znalkyňou z odboru písmoznaectva vo veci posúdenia pravosti podpisu C. Ú., Špecifikáciou pohľadávky žalobcom podaním zo dňa 27.10.2010, návrhom zo dňa 19.06.1996 podaným viacerými žalobcami, medzi iným aj žalovanými 1/ - 4/ proti žalovanému VÚB a. s. na Okresný súd v Žiline vo veci neplatnosti ručiteľských listín a vo veci určenia, že záložné právo nevzniklo, rozsudkom OS Žilina sp. zn. 11Cb/381/98 zo dňa 03.12.1998, Rozvrhovým uznesením KS Banská Bystrica č. k. 27-24K 180/96-Že-363 zo dňa 15.02.2012 vo veci konkurzu vyhláseného na majetok úpadcu PRAMEN spol. s r. o. v konkurze, Rajec, IČO: 31 587 216 o rozdelení výťažku, Opatrením KS Banská Bystrica č. k. 27-24K 180/96-218 zo dňa 23.02.2005, korešpondenciou medzi sporovými stranami, výpismi z Obchodného registra a inými písomnosťami založenými v spise, pričom sa oboznámil aj s písomnými vyjadreniami sporových strán. Dokazovanie niektorými listinnými dôkazmi bolo vykonávané na pojednávaníach opakovane, pričom súd na poslednom pojednávaní vo veci vykonal dokazovanie už len niektorými z týchto listín tak, ako je to zdôvodnené nižšie.

15. Úverová zmluva zo dňa 04.09.1991 bola uzavretá medzi podnikateľskými subjektmi, VÚB pob. Žilina ako veriteľom a obchodnou spoločnosťou GALBAS spol. s r. o. ako dlžníkom, preto súd pri posudzovaní vzniku tejto úverovej zmluvy, ako aj práv a záväzkov z nich vyplývajúcich vychádzal z príslušnej úpravy Zák. č. 103/1990 Zb. Hospodársky zákonník, ktorý bol s účinnosťou od 01.01.1992 zrušený a nahradený zákonom č. 513/1991 Zb. (Obchodný zákonník). Podľa úpravy § 763 ods. 1 druhá veta Obchodného zákonníka, právne vzťahy vzniknuté pred dňom účinnosti tohto zákona a práva z nich vzniknuté, ako aj práva zo zodpovednosti za porušenie záväzkov z hospodárskych a iných zmlúv uzavretých pred dňom účinnosti tohto zákona sa spravujú doterajšími predpismi. Ručiteľské záväzky žalovaných, ktoré boli tiež datované dňom 04.09.1991, však súd posudzoval podľa príslušnej úpravy Občianskeho zákonníka (Zák. č. 40/1964 Zb.), nakoľko žalované nevystupovali ako podnikateľky, ale ako fyzické osoby. Aplikácia Hospodárskeho zákonníka na úverovú zmluvu a súčasne aplikácia Občianskeho zákonníka na posudzovanie ručiteľských vyhlásení je v súlade aj s právnym názorom Najvyššieho súdu SR ako súdu odvolacieho vysloveným v uznesení č. k. 2Obo 26/2009-405 zo dňa 28.10.2009 v tejto veci.

16. Súd prvej inštancie poukázal na ustanovenie § 24 ods. 4 Zákona č. 103/1990 Zb. Hospodársky zákonník, na § 24f ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 Hospodárskeho zákonníka, na § 24g Hospodárskeho zákonníka, na § 382a ods. 1, 2, 3, 4 Hospodárskeho zákonníka, na § 52 Občianskeho zákonníka, § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 39 Občianskeho zákonníka.

17. Po zhodnotení vykonaného dokazovania považoval súd za nesporné, že na základe úverovej zmluvy č. 5 uzavretej dňa 04.09.1991 medzi VÚB a. s. pob. Žilina a obchodnou spoločnosťou GALBAS spol. s r. o. Rajec bol obchodnej spoločnosti poskytnutý strednodobý úver na zásoby v sume 900.000,- Sk. Úverovú zmluvu považoval súd za zmluvu platne uzavretú, neprihliadol k námietkam žalovaných, ktoré tvrdili, že táto úverová zmluva je neplatná z dôvodu, že nebolo preukázané, že by ju za banku uzavreli osoby oprávnené za banku konať. V záhlaví úverovej zmluvy je ako osoba konajúca za banku uvedená riaditeľka pobočky A. C. P., samotná úverová zmluva obsahuje okrem pečiatky VÚB pob. Žilina aj podpisy dvoch pracovníkov, a súd nepochyboval o tom, že podpisy patria osobám oprávneným za banku konať, pričom nie je podstatné, že zmluvu nepodpísala samotná riaditeľka pobočky. Ako už bolo uvedené, samotnú úverovú zmluvu posudzoval súd, v súlade aj s právnym názorom Najvyššieho súdu SR ako súdu odvolacieho vyslovenom vo vyššie uvedených zrušovacích rozhodnutiach, podľa príslušnej

úpravy Hospodárskeho zákonníka (Zák. č. 103/1990 Zb.). V zmysle vyššie citovanej úpravy § 24 ods. 4 Hosp. zák. skutočnosť, že pri podpisoch nie je uvedená funkcia osôb, ktoré úverovú zmluvu podpísali, nemá za následok neplatnosť tejto úverovej zmluvy. Konanie v mene organizácie bolo upravené v § 24f a nasl. Hospodárskeho zákonníka tak, že za organizáciu konali štatutárne orgány, zástupcovia, ale aj iní jej pracovníci alebo členovia, ktorí boli podľa príslušných organizačných predpisov oprávnení konať v mene organizácie v určitých veciach, pričom iní pracovníci boli ako zástupcovia oprávnení robiť v mene organizácie právne úkony potrebné na splnenie uložených pracovných úloh v prípadoch, keď to vyplývalo z ich vnútorných predpisov alebo to bolo v hospodárskom styku obvyklé (§ 24f ods. 4 Hosp. zák.). Súd nepochyboval o tom, že úverovú zmluvu za VÚB pob. Žilina dňa 04.09.1991 podpísali zamestnanci pobočky, ktorí na to boli oprávnení podľa vnútorných organizačných predpisov. Napokon, úver bol poskytnutý, záväzok z úveru bol aj predmetom delimitačného protokolu zo dňa 10.05.1993 v súvislosti s prechodom a delimitáciou majetku zrušenej spoločnosti GALBAS spol. s r. o. Rajec na novovytvorené firmy, a to GALBAS spol. s r. o. Rajec a PRAMEN spol. s r. o., veriteľom bol prihlásený aj do konkurzného konania vedeného na úpadcu PRAMEN spol. s r. o. Rajec, IČO: 31 587 216, kde bol v konkurze právny nástupca pôvodného veriteľa VÚB aj čiastočne uspokojený. Žalovanými navrhované dokazovanie svedeckým výsluchom A. C. P., ktorá bola v r. 1991 riaditeľkou pob. VÚB v Žiline, považoval súd v tomto smere za zbytočné, a preto ho nenariadil, rovnako tak nenariadil dokazovanie za účelom zistenia, ktoré dve osoby - pracovníci pobočky podpísali za banku úverovú zmluvu dňa 04.09.1991. Žalobca v tejto súvislosti správne poukazoval aj na vývoj judikatúry súdov ČR, podľa ktorej pri právnych úkonoch za právnické osoby otázka posúdenia, či osoba, ktorá menom právnickej osoby takýto písomný právny úkon podpísala bola k tomu aj oprávnená, je otázkou posúdenia, či príslušná právnická osoba je takýmto právnym úkonom viazaná alebo nie, nie je však otázkou dodržania písomnej formy. Preto aj samotná skutočnosť, že v Zmluve o úvere nie sú uvedené mená a funkcie osôb, ktoré zmluvu za VÚB pob. Žilina podpísali, nie je dôvodom neplatnosti tejto zmluvy.

18. Pokiaľ ide o samotné formálne náležitosti ručiteľských vyhlásení zo dňa 04.09.1991 podpísaných žalovanou 1/, žalovanou 2/, žalovanou 3/ a žalovanou 4/ súd vychádzal zo záveru, že z hľadiska splnenia zákonom požadovaných náležitostí na takýto právny úkon ide o platné ručiteľské vyhlásenia bez toho, aby tento svoj záver podrobne zdôvodňoval. Poukazuje tiež na závery Najvyššieho súdu SR ako súdu odvolacieho v uznesení č. k. 3Obo 262/2009-405 zo dňa 28.10.2009, kde odvolací súd dospel k záveru, že v ručiteľskom vyhlásení je presne, jasne a zrozumiteľne identifikovaný úver, ktorého ručenie ručiteľky prevzali, ručiteľské vyhlásenia spĺňajú všetky náležitosti právnej úpravy § 52 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom v čase ich podpisania. (Pohľadávku možno zabezpečiť ručením. Ručenie vzniká písomným vyhlásením, ktorým ručiteľ berie na seba voči veriteľovi povinnosť, že pohľadávku uspokojí, ak ju neuspokojí dlžník.) Súd preto vychádzal zo záveru, že žalobcom v konaní predložené ručiteľské vyhlásenia boli podpísané dňa 04.09.1991 žalovanou 1/, žalovanou 2/, žalovanou 3/ a žalovanou 4/ a pokiaľ ide o splnenie formálnych náležitostí, sú platnými jednostrannými vyhláseniami ručiteľiek, ktoré bolo ručiteľkami vlastnoručne podpísané.

19. Žalované v konaní namietali, že žalobca nepreukázal splnenie podmienok v zmysle § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu podpisu ručiteľského vyhlásenia, v zmysle ktorej ručiteľ je povinný dlh splniť, ak ho nespĺnil dlžník, hoci ho na to veriteľ písomne vyzval. Žalované tiež namietali, že žalobca v konaní predložil súdu písomné výzvy na splnenie záväzku dlžníka z úverovej zmluvy adresované žalovaným ako ručiteľkám (všetky výzvy na uhradenie datované dňa 08.03.1995), nepreukázal však, že tieto výzvy boli žalovaným aj doručené. Predovšetkým súd poukazuje na to, že samotné žalované v konaní viackrát potvrdili prevzatie týchto výziev, keď uvádzali, že potom, ako ich banka vyzývala na splatenie úveru ako ručiteľky, komunikovali či už s bankou alebo s jednotlivými spoločníkmi GALBAS spol. s r. o., a námietku, že im neboli doručené výzvy banky na plnenie, vzniesol ich právny zástupca v konaní až neskôr. Súd mal preto v konaní za nesporné, že právny predchodca žalobcu VÚB pob. Žilina žalované ako ručiteľky na úhradu dlhu potom, ako mu tento nesplatil dlžník, riadne vyzval, rovnako tak mal preukázané, že dlžník bol písomne vyzvaný na splatenie svojho dlhu predtým, ako veriteľ vyzval na splatenie dlhu z úveru ručiteľov. V konaní bola predložená písomná výzva VÚB a.s. pob. Žilina zo dňa 30.11.1994 adresovaná spoločnosti PRAMEN spol. s r. o. Rajec, ktorá bola právnym nástupcom spoločnosti GALBAS spol. s r. o. Rajec, ktorou banka vyzvala dlžníka na splatenie zostatku zo 4 úverových zmlúv, medzi iným aj z úverovej zmluvy č. 5 zo dňa 04.09.1991. Pre úplnosť

však súd upozorňuje, že na splnenie podmienky, aby veriteľ najprv písomne vyzval dlžníka na úhradu jeho dlhu a až potom vyzval ručiteľov postačuje aj podanie žaloby, ktorú veriteľ podá voči dlžníkovi aj voči ručiteľom tak, ako tomu bolo aj v tomto prípade.

20. Súd teda vychádzal zo záveru, že bola platne uzavretá úverová zmluva, úver bol poskytnutý a nebol zo strany dlžníka splatený, ďalej že veriteľ pri uplatnení pohľadávky z poskytnutého úveru voči žalovaným ako ručiteľom postupoval v súlade s platnou právnou úpravou.

21. V súlade aj s právnym názorom vysloveným odvolacím súdom súd v ďalšom skúmal, či žalované podpísali ručiteľské vyhlásenia slobodne, nakoľko žalované namietali, že ručiteľské vyhlásenia sú absolútne neplatnými právnymi úkonmi pre nedostatok slobodnej vôle, pričom poukazovali na to, že boli zamestnankyňami obchodnej spoločnosti GALBAS spol. s r. o. (dlžníka z úverovej zmluvy) boli teda v ekonomickej závislosti od obchodnej spoločnosti a tvrdili tiež, že ručiteľské vyhlásenia podpísali pod hrozbou straty zamestnania. Poukazovali tiež na čestné vyhlásenia C. Z., bývalého konateľa spoločnosti zo dňa 14.06.2010, kde bola naznačená možná manipulácia zo strany spoločníkov pri predkladaní ručiteľských vyhlásení žalovaným na podpis.

22. Ako už bolo uvedené, žalované neuviedli v konaní žiadne tvrdenia o tom, ktorý spoločník spoločnosti hovoril s ktorou zo žalovaných o uzavretí ručiteľského záväzku, samotná právna zástupkyňa žalovaných na pojednávaní dňa 30.11.2012 uviedla, že žalované sa už jednoznačne vyjadrili v tom smere, že nikto s nimi o úvere a o tom, že by mali byť ručiteľkami za tento úver, nehovoril. Súd preto vykonal dokazovanie svedeckými výsluchmi za účelom objasnenia okolností zabezpečenia úveru z úverovej zmluvy č. 5 zo dňa 04.09.1991 ručiteľskými vyhláseniami podpísanými zo strany žalovaných (datované tiež 04.09.1991).

23. Po zhodnotení vykonaných svedeckých výsluchov, uvedených vyššie, dospel súd k záveru, že v konaní nebolo preukázané, že ručiteľské vyhlásenia ako právny úkon neboli urobené slobodne. V konaní vypočutí svedkovia - bývalí spoločníci GALBAS spol. s r. o. rozhodne popreli, že by s niektorou zo žalovaných hovorili o tom, aby žalované ručili za úver, väčšina z nich uviedla, že o tom, že banka vyzýva žalované ako ručiteľky na splatenie úveru sa dozvedeli až následne, od samotných žalovaných. Jedine svedok C. Z. v čestnom vyhlásení uviedol, že je možné, že podpisy na ručiteľských listinách boli zmanipulované, resp. že ich pracovníčky podpisovali v domnení, že sa jedná o dohodu o hmotnej zodpovednosti, presnejšie okolnosti si však nepamätal. Pri samotnej svedeckej výpovedi na súde dňa 30.11.2012 svedok Z., zrejme aj z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu už len poukazoval na svoje čestné prehlásenie zo dňa 14.06.2010 s tým, že sa ho pridržiava, nepamätá si, či sám hovoril s niektorou zo žalovaných o potrebe ručenia za úver, čestné prehlásenie podal z dôvodu, že chce žalované v spore chrániť. Uviedol, že možno aj žalované sám svedok trošku oklamal, možno ich trošku pritlačili k podpisu, pretože chceli, aby tieto ručiteľské vyhlásenia podpísali uviedol však, že si presné okolnosti nepamätá. Pokiaľ ide o možnosť omylu pri podpisovaní ručiteľských vyhlásení, tak, ako tu uviedol aj Najvyšší súd SR v odôvodnení svojho rozhodnutia súd poukazuje na to, že ručiteľské vyhlásenia sú jednoznačné, rozsiahle na troch stranách, s nadpisom „Ručiteľská listina“ a je z nich nepochybne zrejme, že ručiteľ preberá záruku za splatenie úveru poskytnutého dlžníkovi. Navyše, prílohou každej z ručiteľských listín je aj podpísané prehlásenie o majetkových pomeroch a zadĺženosti ručiteľa (všetky prílohy podpísané dňa 27.08.1991). Ani zo svedeckej výpovede C. Z. vrátane písomného čestného vyhlásenia zo dňa 14.06.2010 nemal súd preukázané tvrdenie žalovaných, že pri podpise ručiteľských listín nekonali slobodne. Samotná svedecká výpoveď svedka Z. je nevierohodná, uvádzal, že „možno žalované trošku pritlačili k podpisu“, resp. „žalované trošku oklamal“ pretože chcel, aby ručiteľské vyhlásenia podpísali, pričom tiež vyhlásil, že čestné prehlásenie poskytol z dôvodu, aby chránil žalované v spore. Samozrejme, súd nevylučuje, že pri podpisovaní ručiteľských vyhlásení svedok Z. žalované žiadal o pomoc pre zamestnávateľa, že žalované predpokladali, že spoločnosť napokon úver splatí, o čom mohli byť zo strany konateľa aj presvedčané, to ich však nezbaňuje zodpovednosti za podpis ručiteľského vyhlásenia. Ako už bolo uvedené, omyl bol vylúčený už v predchádzajúcom konaní, keď sám Najvyšší súd SR uviedol, že ručiteľské vyhlásenia sú svojim obsahom a vizuálnou stránkou nezameniteľné s inou listinou (uznesenie NS SR 2Obo/26/2009-405 zo dňa 28.10.2009).

24. V zmysle citovanej úpravy § 37 Občianskeho zákonníka sa pre platnosť právneho úkonu tiež vyžaduje, aby bol urobený slobodne, inak je absolútne neplatný. Právny úkon nie je urobený slobodne, ak subjekt právneho úkonu bol k prejavu vôle prinútený určitými skutočnosťami, bez ktorých by k takémuto právnemu úkonu nedošlo. Slobodu vôle vylučuje najmä násilie (fyzické donútenie) alebo

bezprávná vyhrážka (psychické donútenie). Nedostatkom slobody vôle trpí aj právny úkon urobený v tiesni. Takéto okolnosti však musia mať základ v objektívne existujúcom a pôsobiacom stave, nestačí len, že si ich existenciu konajúci predstavuje. V konaní nebolo preukázané, že by k podpísaniu ručiteľských vyhlásení boli žalované nejakým spôsobom zo strany dlžníka donútené, že by teda z ich strany išlo o právny úkon urobený bez slobodnej vôle. Vykonaným dokazovaním nebolo zistené, že by žalované boli donútené k podpisu ručiteľských vyhlásení pod hrozbou straty zamestnania.

25. K námietkam žalovaných, že samotné žalované sa nikdy nezúčastnili na žiadnom rokovaní v banke, neboli oboznámené s úverovou zmluvou ani s podmienkami ručiteľských záväzkov, súd uvádza nasledovné: Ručiteľské vyhlásenie v zmysle citovanej úpravy § 52 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu podpisu ručiteľských vyhlásení je jednostranným právnym úkonom, a to písomným vyhlásením ručiteľa, ktorým ručiteľ berie na seba voči veriteľovi povinnosť, že pohľadávku uspokojí, ak ju neuspokojí dlžník. Nebolo preto potrebné, aby sa banka o poskytnutí ručiteľského vyhlásenia dohodla s ručiteľom, resp. s ním o poskytnutí ručiteľského vyhlásenia a jeho podmienkach rokovala. Pre platný vznik ručenia je podstatné, že ručiteľ poskytne písomné ručiteľské vyhlásenie a banka ho prijme, a to napr. aj tak, že dlžníkovi poskytne úver. Takže dohoda o ručení vznikne ako konsenzus, a to na základe jednostranného právneho úkonu ručiteľa (písomné vyhlásenie) a jej akceptácie veriteľom. Z uvedeného dôvodu je nepodstatné, či a aké podpisy zo strany banky sa nachádzajú na samotných ručiteľských vyhláseniach, rovnako nie je právne relevantné, pokiaľ ručiteľské listiny obsahujúce ručiteľské vyhlásenia predkladal na podpis žalovaným dlžníkom. V tomto prípade je možné predpokladať, že ich predkladal na podpis konateľ spoločnosti svedok Z.. Rovnako nie je dôležité, či samotné ručiteľské listiny obsahujúce ručiteľské vyhlásenia doručil banke ručiteľ alebo dlžník, podstatné je, že žalované ručiteľské vyhlásenia podpísali a že banka tieto ručiteľské vyhlásenia prijala. K námietkam žalovaných ohľadne ich nevedomosti o tom, že majú byť ručiteľky ešte súd poukazuje na to, že zatiaľ, čo ručiteľské listiny boli podpísané žalovanými dňa 04.09.1991, samotná príloha k ručiteľskej listine, obsahujúca údaje o ručiteľovi a jeho majetkových pomeroch, vrátane zadĺženosti bolo datované predtým, dňa 27.08.1991. Aj táto listina je jednoznačne nazvaná ako „Príloha k ručiteľskej listine (kde ručiteľom je fyzická osoba)“. Zrejme banka najprv hodnotila zabezpečenie úveru, ktorý mala dlžníkovi poskytnúť, pričom práve skutočnosť, že išlo o dosť vysoký obnos zrejme mala za následok, že ručenie poskytli viaceré fyzické osoby. Tvrdenie žalovaných, že nevedeli o tom, že majú ručením zabezpečiť úver poskytnutý dlžníkovi, považuje preto súd za nepreukázané.

26. Napokon, súd súhlasí s námietkami žalobcu, že pokiaľ by žalované boli podpísali ručiteľské vyhlásenia pod nátlakom prípadne omylom, nepochybne by boli túto skutočnosť namietali aj v spore o neplatnosť ručiteľských vyhlásení vedenom na OS Žilina pod sp. zn. 11Cb/381/98, žalované však žiadali okrem iného rozhodnúť aj o neplatnosti ich ručiteľských vyhlásení a to z dôvodu, že tieto nepodpísali ich manželka a ďalej z dôvodu, že ručiteľské listiny zabezpečujú zmluvu, ktorá bola uzatvorená len na dobu určitú, do 07.10.1995 a týmto dátumom zanikol tak právny vzťah z úverovej zmluvy, ako aj akcesorické právne záväzky. Skutočnosť, že v čl. VI. bod 14 Úverovej zmluvy zo dňa 04.09.1991 je uvedené, že zmluva sa uzatvára na dobu určitú, t. j. do 07.10.1995 znamená, že dlžník sa zaviazal splatiť poskytnutý úver do uvedeného dátumu, t. j. do 07.10.1995, ako tomu zodpovedá aj spôsob splácania úveru dohodnutý v čl. III. Úverovej zmluvy, keď posledná splátka vo výške 168.750,- Kčs mala byť uhradená 25.09.1995. Pokiaľ teda dlžník neuhradil úver do 07.10.1995, nezanikla tým jeho povinnosť úver splatiť, znamená to len, že úver sa k tomuto dňu stal splatným v celom neuhradenom rozsahu. Rovnako tak pokiaľ je v ručiteľskej listine uvedené, že jej platnosť zaniká uhradením poslednej splátky úveru, t. j. dňom 30.09.1995, znamená to len, že až uhradením poslednej splátky úveru zaniká platnosť ručiteľskej listiny. V samotnom texte ručiteľského vyhlásenia nie sú uvedené žiadne časové obmedzenia, z ktorých by vyplývalo, že ručenie bolo dohodnuté na kratšiu dobu ako záväzok dlžníka, za ktorý sa ručiteľ zaručil.

27. Pokiaľ ide o aktívnu legitimáciu žalobcu v tomto konaní, táto bola ustálená ešte pred vyhlásením prvého rozsudku v tejto veci, súd ju uvádza v ods. 5 svojho odôvodnenia s tým, že na základe uznesenia č. k. 32Cb/415/95-201 zo dňa 28.02.2005, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 02.04.2005 je žalobcom obchodná spoločnosť Majetkový holding a. s. Bratislava, IČO: 35 823 364 na základe preukázaného právneho nástupníctva.

28. Žalované v konaní tiež namietali, že pri podpísaní ručiteľských vyhlásení išlo zo strany obchodnej spoločnosti GALBAS spol. s r. o. o správanie v rozpore s dobrými mravmi, čo podľa nich je tiež

dôvodom neplatnosti ručiteľských vyhlásení. Právny úkon, neplatnosti ktorého sa žalované v tomto konaní domáhajú, je právnym úkonom, ktorý vykonal samotné žalované, ide o jednostranný právny úkon - ručiteľské vyhlásenie. Súd nezistil rozpor z tohto právneho úkonu - ručiteľského vyhlásenia s dobrými mravmi.

29. Žalované ďalej opakovane v konaní vzniesli námietku premlčania časti žalobcovho nároku, a to pokiaľ ide o časť príslušenstva pohľadávky - úroky z omeškania, ktorá bola podaním žalobcu zo dňa 27.10.2010 špecifikovaná ako bežný úrok z omeškania uplatnený pôvodnou žalobou, teda námietku premlčania v časti 6.420,86 Eur (193.435,11 Sk). Právny zástupca žalovaných namietal, že pred týmto podaním žalobcu bol úrok z omeškania vypočítaný určitou sumou a podaním zo dňa 27.10.2010 si ho žalobca uplatňuje ako príslušenstvo, podľa žalovaných ide o zmenu návrhu o ktorej mal súd rozhodnúť. Žalobca si v žalobe uplatnil pôvodne právo na zaplatenie 34.567,03 Eur (1.041.366,45 Sk, ktorá pozostáva z istiny nesplateného úveru 675.000,- Sk (22.405,90 Eur), z vyúčtovaných úrokov a poplatkov ku dňu 31.10.1995 (úver bol splatný 07.10.1995) vo výške 366.366,45 Sk (12.161,14 Eur) a od 01.11.1995 požadoval zaplatenie ďalších úrokov z omeškania v sadzbe 17,5 % z nesplatenej istiny úveru 675.000,- Sk (22.405,90 Eur) až do zaplatenia. Nakoľko žalobca na základe konkurzného konania vedeného na majetok úpadcu PRAMEN spol. s r. o. Rajec (právny nástupca pôvodného dlžníka GALBAS spol. s r. o.) dostal na tento úver uhradenú sumu 66.436,44 Sk (2.205,28 Eur), ktorú sumu započítal na úroky od 01.05.1992 do 31.10.1995 (v žalobe pôvodne vyčíslené sumou 366.366,45 Sk, t. j. 12.161,13 Eur, po odrátaní 66.436,44 Sk t. j. 2.205,28 Eur titulom výťažku z konkurzu predstavujú úroky od 01.05.1992 do 31.10.1995 sumu 9.955,85 Eur, t. j. 12.161,13 Eur mínus 2.205,28 Eur). Žalobca tiež zobral späť žalobu v časti úroku z omeškania nad 5 % ročne z nesplatenej sumy úveru 675.000,- Sk (22.405,- Eur) od 01.11.1995 až do zaplatenia. Úver bol podľa úverovej zmluvy splatný do 25.09.1995, kedy mala byť uhradená posledná dohodnutá splátka, resp. do 07.10.1995, a keďže žaloba bola na súd podaná dňa 21.11.1995, bola podaná včas, v premlčacej lehote. Žalobca od začiatku v žalobe uplatňoval právo aj na vyúčtované úroky z úveru a aj na úroky z omeškania, nedošlo preto k premlčaniu jeho práva na zaplatenie nesplateného zostatku úveru, ani na zaplatenie úrokov z úveru a napokon ani na zaplatenie úrokov z omeškania a to bez ohľadu na to, či tieto boli špecifikované pevnou sumou alebo percentom. Súd preto nárok žalobcu nepovažoval ani v časti za premlčaný. Pokiaľ ide o výraz „špecifikácia“ v podaní žalobcu zo dňa 27.10.2010, tak, ako to už uviedol tunajší súd v predchádzajúcom rozsudku (32Cb/415/95-Ma-501 zo dňa 15.12.2010), nejedná sa o zmenu žalobného návrhu, o ktorej by mal súd rozhodnúť uznesením. Napokon, ani NS SR v zrušujúcom uznesení nevytkol tunajšiemu súdu, že mal rozhodovať o akejkoľvek zmene žaloby na základe špecifikácie podaním žalobcu zo dňa 27.10.2010. Ako už bolo uvedené, podaním zo dňa 27.10.2010 nežaloval žalobca viac, a to ani na úrokoch z omeškania, než ako si uplatnil v pôvodnom žalobnom návrhu. Špecifikácia v podaní zo dňa 27.10.2010, ktorým žalobca znížil požadovanú sumu titulom nezaplatených úrokov o 66.436,44 Sk t. j. 2.205,28 Eur z dôvodu uspokojenia v tejto časti v konkurznom konaní a zároveň aj obmedzil svoj nárok v časti požadovaného úroku z omeškania do zaplatenia na úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej sumy úveru 675.000,- Sk (22.405,90 Eur) od 01.11.1995 až do zaplatenia, vychádza z toho istého skutkového základu ako bol aj v žalobe, nejde teda o zmenu návrhu, žalobca si len započítal čiastočné plnenie z výťažku získaného konkurzom vedeným na majetok dlžníka, zároveň tiež úroky z omeškania z nesplatenej istiny od 01.11.1995 až do zaplatenia, ktoré si pôvodne uplatňoval v sadzbe 17,5 % ročne od 01.11.1995 až do zaplatenia upravil tak, že ich požadoval v súlade s úpravou § 378a Hospodárskeho zákonníka, v zmysle ktorého má žalobca nárok na úrok z omeškania vo výške 5 % ročne. Podaním žalobcu zo dňa 27.10.2010 nedošlo teda k rozšíreniu žalovaného úroku z omeškania tak, že by tento presahoval úrok z omeškania uplatnený pôvodnou žalobou tak, ako to tvrdili žalované v podaní zo dňa 16.11.2010, ktorým tiež vzniesli námietku premlčania v časti žalobcovho nároku.

30. Právny zástupca žalovaných na poslednom pojednávaní v tejto veci dňa 08.09.2017 navrhol vykonať dokazovanie konkurzným spisom vedeným KS Banská Bystrica ako súdom konkurzným pod sp. zn. 27-24K 180/96 v právnej veci konkurzu na majetok úpadcu PRAMEN spol. s r. o. Rajec, právneho nástupcu spoločnosti GALBAS spol. s r. o., teda pôvodného dlžníka z úverovej zmluvy. Súd na tomto pojednávaní vykonal dokazovanie iba Prihláškou pohľadávky žalobcu do uvedeného konkurzu (prihláška pohľadávky zo dňa 30.03.2001, žalobca prihlásil pohľadávku v celkovej sume 19.411.410,57 Sk titulom nesplatenia úverov poskytnutých právnenmu predchodcovi úpadcu zo strany právneho predchodcu

žalobcu VÚB a. s. na základe štyroch úverových zmlúv, a to úverovej zmluvy č. 5 zo dňa 04.09.1991 vo výške 900.000,- Sk, úverovej zmluvy č. 7 zo dňa 13.02.1992 vo výške 1.mil. Sk, úverovej zmluvy č. 17 zo dňa 31.03.1992 vo výške 2.250.000,- Sk a úverovej zmluvy č. 11 zo dňa 19.03.1992 vo výške 7.820,- Sk. Žalobca v prihláške špecifikoval pohľadávky z uvedených úverových zmlúv, a to celkovú pohľadávku z úverovej zmluvy č. 5 vo výške 1.104.100,07 Sk, z úverovej zmluvy č. 7 vo výške 1.382.424,02 Sk, z úverovej zmluvy č. 17 vo výške 3.769.337,66 Sk a z úverovej zmluvy č. 11 vo výške 12.918.812,82 Sk tak, že celková pohľadávka prihlásená do konkurzu predstavovala ku dňu vyhlásenia konkurzu čiastku 19.411.410,57 Sk). Súd sa oboznámil aj s fotokópiami výpisov z Obchodného registra predkladaných žalovanými, a to OV č. 34/2012 zo dňa 17.02.2012, kde bolo zverejnené rozvrhové uznesenie konkurzného súdu č. k. 27-24K 180/96-Že-367 zo dňa 15.02.2012, podľa ktorého sa pohľadávka žalobcu uspokojila na základe opatrenia KS Banská Bystrica č. k. 27-24K 180/96-218 zo dňa 23.02.2005 vo výške 38.757,22 Eur (1.167.600,- Sk) a vo zvyšku sa neuspokojuje, ďalej OV č. 73/2012 zo dňa 16.04.2012, kde je zverejnené skrátené znenie uznesenia konkurzného súdu č. k. 27-24K 180/96-374 zo dňa 11.04.2012, ktorým konkurzný súd zrušil konkurz vyhlásený na majetok úpadcu PRAMEN spol. s r. o. Rajec, IČO: 31 587 216 a zbavil funkcie správcu konkurznej podstaty. Zároveň súd vykonal dokazovanie aj samotným Rozvrhovým uznesením č. k. 27 24K 180/96-Že-363 zo dňa 15.02.2012, ako aj Opatrením KS Banská Bystrica č. k. 27-24K 180/96-218 zo dňa 23.02.2005, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 16.03.2005 a ktorým konkurzný súd udelil správcovi konkurznej podstaty súhlas na vyplatenie výťažku zo speňaženého majetku úpadcu oddelenému veriteľovi, žalobcovi, vo výške 1.167.600,- Sk, ktorá zodpovedá podielu 70 % z čistého výťažku.

31. Súd napokon zamietol návrh právneho zástupcu žalovaných na dokazovanie celým konkurzným spisom, keď bez ohľadu na to, že z technických príčin nebolo možné celý konkurzný spis predložiť na pojednávaní dňa 08.09.2017, vychádzal zo záveru, že konkurz bol zrušený, správca bol zbavený funkcie po výplate pohľadávok podľa rozvrhového uznesenia a súd mal za to, že nie je potrebné viesť dokazovanie za účelom tvrdenia právneho zástupcu žalovaných, že žalobca prípadne nevyužil všetky možnosti na to, aby sa uspokojil zo svojej pohľadávky z úverovej zmluvy voči priamemu dlžníkovi z úverovej zmluvy, resp. voči jeho právnomu nástupcovi v konkurznom konaní. Súd súhlasí s postupom žalobcu, ktorý výťažok z konkurzu použil pomerne na čiastočnú úhradu všetkých v konkurze prihlásených pohľadávok, vychádzajúcich zo 4 úverových zmlúv, a to pomerne podľa výšky jednotlivých pohľadávok. Námietky právneho zástupcu žalovaných, že žalobcovi v konkurze vyplatená suma vo výške 1.167.600,- Sk mala byť použitá iba na uspokojenie pohľadávky z úverovej zmluvy č. 5 zo dňa 04.09.1991, ktorá je predmetom sporu, považuje súd za neoprávnené, práve takýto postup žalobcu, keď by celý výťažok konkurzu započítal len na jednu svoju v konkurze prihlásenú pohľadávku, by bol podľa súdu nesprávny.

32. Žalované napokon apelovali aj na princíp spravodlivosti a tvrdili, že by bolo v rozpore s týmto princípom, pokiaľ by boli žalované zaviazané na úhradu úveru, ktorý nebol použitý pre nich, ale pre potreby obchodnej spoločnosti. Súd k tomuto uvádza, že nie je v rozpore s princípom spravodlivosti, keď sú ručiteľia v súlade so zákonom zaviazaní na úhradu záväzku dlžníka, za ktorý poskytli ručenie. Ako už bolo uvedené, žalované v konaní nepreukázali, že boli podpisu ručiteľských vyhlásení prinútené zo strany obchodnej spoločnosti GALBAS spol. s r. o. pod hrozbou straty zamestnania a inými hrozbami.

33. Súd preto považoval žalobu žalobcu za oprávnenú a žalovanú 1/, žalovanú 2/, žalovanú 3/ a žalovanú 4/ zaviazal zaplatiť žalobcovi istinu 32.361,75 Eur s 5 % úrokom z omeškania zo sumy 22.405,90 Eur (čo predstavuje nesplatenú časť istiny úveru) od 01.11.1995 a ž do zaplattenia a to do 3 dní spoločne a nerozdielne tak, že plnením zo strany jednej zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia záväzkov ostatných žalovaných. Žalované sú v rovnocennom postavení voči žalobcovi, všetky štyri sú ručiteľky, preto boli zaviazané na zaplattenie svojho záväzku spoločne a nerozdielne.

34. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 a 2, § 256, § 262 ods. 1 a § 396 ods. 3 CSP tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania, a to tak trov prvostupňového, ako aj trov odvolacieho konania v rozsahu 70 %. Súd vychádzal zo záveru, že žalobca bol v prevažnej miere svojej žaloby úspešný, neúspešný bol len v časti pôvodne žalovaných úrokov z omeškania z nesplatennej istiny úveru 22.405,90 Eur od 01.11.1995 až do zaplattenia, keď žalobca pôvodne žaloval úrok z omeškania v sadzbe 17,5 % z istiny až neskôr upravil žalovanú sadzbu úroku z omeškania na 5 % (konanie o

zaplatenie časti úroku z omeškania nad 5 % ročne zo sumy 22.405,90 Eur od 01.11.1995 až do zaplatenia bolo právoplatne zastavené už rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 32Cb/415/1995-Ma-501 zo dňa 15.12.2010). Súd posúdil pomer úspechu a neúspechu tak, že žalobcovi priznal trovy konania v rozsahu 70 %, a to tak trovy prvostupňového aj odvolacieho konania s tým, že o výške trov konania rozhodne samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

35. Proti uvedenému rozsudku sa v zákonom stanovenej lehote odvolala žalovaná 1 až 4 prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu. Žalované so záverom súdu prvej inštancie nesúhlasia. Namietajú, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, nakoľko nevykonal dôkazy, ktoré navrhovala strana žalovaných. Súd prvej inštancie konkrétne zamietol návrh právneho zástupcu žalovaných na dokazovanie celým konkurzným spisom, pričom tento dôkaz podľa ich názoru mohol preukázať dôvodnosť ich procesnej obrany minimálne čo do výšky uplatnenej pohľadávky. Ďalej namietajú, že súd zaviazal žalované na úhradu sumy spoločne a nerozdielne, aj keď podľa ich názoru nejde o prípad pasívnej solidarity. Podľa ich názoru z hľadiska procesného účasti každým zo žalovaných má v posudzovanom prípade samostatné postavenie, t. j. nejedná sa o nerozlučné spoločenstvo, kde by úkony a tvrdenia jedného z účastníkov zaväzovali ostatných účastníkov. Žalované majú za to, že uznanie zo strany spoločnosti PRAMENĚ, s. r. o. nemôže byť považované za zhodné tvrdenie účastníkov, nakoľko žalované 1 až 4 poskytnutie úveru spochybňovali od počiatku. Žalované žiadny súhlas s uznaním dlhu neudelili. Opätovne poukázali na ustanovenia § 382a ods. 1 Hospodárskeho zákonníka, ods. 2, ods. 3 a ods. 4 citovaného ustanovenia, a majú za to, že v danom prípade nie je daný základ žalobného nároku, nakoľko žalobca nepreukázal, že žalovanému 1/ na základe úverovej zmluvy boli finančné prostriedky poskytnuté. Ďalej žalované poukázali na ustanovenie § 129l ods. 1 Hospodárskeho zákonníka, ods. 2 citovaného ustanovenia, ďalej na ustanovenie § 129o Hospodárskeho zákonníka, a uviedli, že podľa ich názoru súd prvej inštancie nesprávne vec právne posúdil, keď posudzoval ručiteľské vyhlásenia podľa ustanovenia Občianskeho zákonníka. Pokiaľ by posudzoval obsahové náležitosti ručiteľských vyhlásení podľa Hospodárskeho zákonníka, dospel by k záveru, že záväzok z ručiteľských listín zanikol dňa 30.4.1993, kedy bola zrušená Obchodná spoločnosť GALBAS, s. r. o. Rajec bez likvidácie a vymazaná z obchodného registra. V priebehu konania žalované tiež poukazovali na neurčitost' identifikácie záväzku, za ktorého splnenie sa mali žalované zaručiť v ručiteľskej listine, keď pohľadávka, ktorej zabezpečenia sa má ručenie týkať je neurčitá, keď táto je označená len všeobecným odkazom na úverovú zmluvu. Poukázali na uznesenie NS SR z 20.11.2013, sp. zn. 4Cdo/119/2011 posúdenia určitosti zmluvy. V tejto súvislosti poukázali na ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka a majú za to, že z ručiteľskej listiny musí byť jednoznačná identifikácia úveru, ktorý je ručiteľskou listinou zabezpečený, pričom v ručiteľských listinách, z ktorých žalobca odvodzuje svoj nárok, absentuje identifikácia úveru, ktorého splatenie má byť ručiteľskými listinami zabezpečené. Ďalej poukazujú na skutočnosť, že z dokazovania je zrejmé, že ručiteľské listiny boli uzatvorené v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko v konaní bolo preukázané postavenie žalovaných k dlžníkovi, ide i zamestnanecký vzťah, aj ich pracovná pozícia, pričom ich závislosť na dlžníkovi sa odrazila aj vo výpovedi svedka Z.É., ktorý priznal, že žalované mohli byť k podpisu listín aj prinútené.

36. Ďalej poukázali na rozhodnutie publikované pod sp. zn. Ro NSS zo dňa 30.11.2006 sp. zn. 1Afs 73/2006, z ktorého podľa ich názoru subsidiarita ručiteľského záväzku znamená, že ručiteľ nie je zaviazaný vedľa hlavného dlžníka ako spoločný dlžník, ale je povinný uspokojiť pohľadávku veriteľa až vtedy ak ju neuspokojí dlžník.

37. Ďalej žalované namietajú, že tak ako vyplynulo z výsluchu žalovaných, tieto nikdy nemali vôľu prevziať na seba akýkoľvek ručiteľský záväzok za dlh svojho zamestnávateľa. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30.7.2012 sp. zn. 5Cdo/208/2010, ako i na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20.6.2012 sp. zn. 7MCdo/12/2011, ako i na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/144/2010 zo dňa 30.3.2011, kedy nedostatok vážnosti vôle, je okolnosť zakladajúca neplatnosť zmluvy v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V zmysle uvedeného dospeli žalované k záveru, že tvrdenie súdu prvej inštancie o tom, že žalované nepreukázali absolútnu neplatnosť zmluvy o úvere a ručiteľských vyhlásení nemôže obstať. Poukázali na článok 6 ods. 1 C. s. p. a majú za to, že súd prvej inštancie uvedenú základnú zásadu Civilného sporového konania nerešpektoval. Rozsudok súdu prvej inštancie teda považujú za nezákonný, arbitrárny, zmätočný a nedostatočne odôvodnený. Svoj právny názor súd prijal na základe domnienok a

dohadov a nie na základe skutočne preukázaných skutočností bez zohľadnenia skutkových okolností prejednávaneho prípadu. Žalované majú za to, že súd prvej inštancie arbitrárne rozhodol o platnosti zmluvy o úvere, o platnosti ručiteľských vyhlásení, pričom obsah a platnosť ručiteľských vyhlásení, v rozpore s rozhodovacou činnosťou dovolacieho súdu posudzoval podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, pričom nevzhladol dôvodnosť procesnej obrany žalovaných. Žalované majú za to, že napadnutým rozsudkom bol teda porušený princíp spravodlivosti, zakotvený v Článku 1 ods. 1 Ústavy SR a navrhujú odvolaciu súdu rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu zmeniť tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne, alternatívne, aby rozsudok v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie .

38. K odvolaniu žalovaných sa písomne dňa 29.12.2017 vyjadril žalobca, ktorý vo vyjadrení uviedol nasledovné.

39. K namietanému nesprávnemu procesnému postupu zo strany žalovaných žalobca uvádza, že súd prvej inštancie mal v priebehu konania v rámci dokazovania doložený celý konkurzný spis úpadcu obligáčného dlžníka, z ktorého do súdneho spisu v tomto konaní zabezpečil a pri záverečnom hodnotení dôkazov oboznámil všetky relevantné listinné dôkazy z konkurzného spisu, osobitne prihlášku pohľadávok právneho predchodcu žalobcu, zápisnicu z prieskumného pojednávania, opatrenie o vydaní výťažku z oddeleného uspokojenia, ako aj rozvrhové uznesenie konkurzného súdu. S poukazom na túto skutočnosť bolo pripojenie celého konkurzného spisu nepochybne absolútne neúčelné. Podľa názoru žalobcu tiež skutočnosť, že výťažok zo speňaženia konkurznej podstaty, ktorý žalobca prijal v rámci konkurzného konania bol v súlade s právom použitý na pomerné uspokojenie všetkých prihlásených pohľadávok. Z prihlášky pôvodného veriteľa, ale i zápisnice z prieskumného pojednávania vyplývalo, že všetky ním prihlasované pohľadávky boli zabezpečené jedným záložným právom, a teda ako pohľadávky s nárokom na oddelené uspokojenie, s tým istým poradím museli byť z výťažku uspokojené pomerne. Právny zástupca žalovaných v rámci procesnej obrany tvrdil, že výťažok zo speňaženia, ktorý žalobca prijal mal smerovať iba na uspokojenie pohľadávky žalovanej v tomto konaní. I napriek výzve súdu právny zástupca žalovaných však nevedel súdu uviesť žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali jeho vyššie uvedené obranné skutkové tvrdenie.

40. K námietke žalovaných, že súd prvej inštancie tieto zaviazal k plneniu spoločne a nerozdielne napriek tomu, že nejde o prípad pasívnej solidarity žalobca uvádza, že žalobca v pôvodnom žalobnom návrhu, ani neskôr, takéto splnenie povinnosti nežiadal, avšak má za to, že uvedená skutočnosť nemá vplyv na vecnú správnosť napádaného rozhodnutia.

41. K namietanej skutočnosti, že žalobca nepreukázal uplatnený nárok z úverovej zmluvy, čo do právneho základu a výšky, pričom osobitne žalované spochybňujú poskytnutie peňažných prostriedkov z úveru dlžníka, žalobca uvádza, že žalobca v konaní preukázal právny dôvod pohľadávky a to uzavretie platnej úverovej zmluvy a taktiež preukázal aj poskytnutie úveru a to viacerými dôkazmi. V tejto súvislosti tiež upozorňuje na skutočnosť, že Najvyšší súd SR, ako súd odvolací už raz v tejto veci vyslovil záväzný právny názor v zmysle ktorého poskytnutie úveru bolo v konaní riadne preukázané (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.10.2009 sp. zn. 2Obo/26/2009). Akékoľvek pochybnosti žalovaných k vyčerpaniu úveru žalovaným v prvom rade nemajú žiaden preukázateľný riadny základ, keď samotný konateľ spoločnosti potvrdil vo výpovedi, že úver z banky dostal.

42. V ďalšom žalované namietali, že súd prvej inštancie mal posúdiť platnosť a obsahové náležitosti ich ručiteľských vyhlásení podľa ustanovení Hospodárskeho zákonníka a nie podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Žalobca v tejto námietke uviedol, že Najvyšší súd SR, ako súd odvolací záväzný právny názor k uvedenej otázke vyjadril v uznesení zo dňa 28.10.2009 pod sp. zn. 2Obo/26/2009.

43. K námietke žalovaných, že nikdy nemali vôľu prevziať na seba akýkoľvek ručiteľský záväzok za svojho zamestnávateľa a v tejto súvislosti namietaná platnosť ručiteľských listín, z dôvodov podľa § 39 OZ žalobca uvádza, že aj k tejto skutočnosti sa podľa názoru žalobcu vyjadril Najvyšší súd SR ako súd odvolací v uznesení zo dňa 28.10.2009, pričom v zmysle vtedy platného § 226 O. s. p. a v zmysle súčasnej právnej úpravy v § 391 ods. 2 C. s. p. je súd prvej inštancie právnym názorom odvolacieho súdu viazaný. Žalobca má za to, že súd prvej inštancie, rešpektujúc záväzné právne názory vyslovené v hore označenom uznesení Najvyššieho súdu SR, a doplniac dokazovania v intenciách uvedeného uznesenia rozhodol vecne správne a žiada odvolací súd, aby rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

44. K vyjadreniu žalobcu sa žalované nevyjadrili.

45. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (ďalej aj „odvolací súd“) [§ 470 ods. 1, 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C. s. p.), oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie, bez nariadenia pojednávania viazaný rozsahom odvolania, odvolacími dôvodmi a zisteným skutkovým stavom súdom prvej inštancie (§ 379, § 380 ods.1, § 383 C. s. p.), prejednal odvolanie a dospel k záveru, že odvolanie nie je opodstatnené.

46. Žalované v podanom odvolaní namietli, že im súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. K uvedenému porušeniu malo dôjsť tým, že súd prvej inštancie odmietol vykonať dokazovanie celým konkurzným spisom, pričom tento dôkaz mohol, podľa ich slov, preukázať dôvodnosť ich procesnej obrany, minimálne čo do výšky uplatnenej pohľadávky žalobcu. Uvedenú odvoláciu námietku vyhodnotil odvolací súd za neopodstatnenú, keď z obsahu spisu, ako i z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie vyplynulo, že súd prvej inštancie mal v priebehu konania, v rámci dokazovania, doložený celý konkurzný spis úpadcu obligáčného dlžníka, z ktorého pri záverečnom vyhodnotení dôkazov vychádzal. Odvolací súd má za to, že žalované v konaní nepreukázali skutočnosti uvádzané v rámci ich procesnej obrany, keď žiadali, aby výťažok zo speňaženia, ktorý žalobca prijal, mal smerovať výlučne na uspokojenie pohľadávky žalovanej v tomto konaní. Z uvedeného teda vyplýva, že právny záver súdu prvej inštancie o tom, že výťažok z konkurzu bol použitý na pomerné uspokojenie prihlásených pohľadávok, je podložený obsahom konkurzného spisu a obranné tvrdenie žalovaných, že tento výťažok z konkurzu mal smerovať iba na uspokojenie tu žalovanej pohľadávky, je podľa názoru odvolacieho súdu, ako i súdu prvej inštancie účelové, ničím nepodložené.

47. K ďalšej odvolacej námietke žalovaných, ktoré vidia nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie v tom, že súd prvej inštancie tieto zaviazal k plneniu spoločne a nerozdielne, napriek tomu, že v danom prípade nejde o prípad pasívnej solidarity, odvolací súd uvádza, že vychádzajúc z obsahu spisu pôvodný žalobca, ani terajší žalobca v návrhu nežiadali zaviazat' žalované s dovetkom spoločne a nerozdielne. Z obsahu žaloby vyplýva, že ako žalovaný v prvom rade bola uvedená spoločnosť PRAMENĚ, s. r. o. Kostolná, Rajec, hlavný dlžník žalobcu. V čase rozhodnutia súdu prvej inštancie už bolo konanie vedené len proti žalovanej 1/ C. M., žalovanej 2/ P. R., žalovanej 3/ C. Ú. a žalovanej 4/ H. P., rod. X., nakoľko súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 21.11.2008, č. k. 32Cb/415/1995-360, proti pôvodne žalovanému 1/ PRAMENĚ, s. r. o. Rajec konanie zastavil, keď na uvedenú spoločnosť bol vyhlásený konkurz a správca konkurznej podstaty JUDr. Ľudovít Pavlovič nesúhlasil s pokračovaním konania v predmetnej veci, podľa ustanovenia § 114 ods. 1 písm. d/ ZKV, v dôsledku čoho žalobca vzal návrh voči pôvodne označenému žalovanému 1/ späť. V prípade ak je viac ručiteľov, každý z nich ručí za celý záväzok, pokiaľ niektorý z nich neobmedzil rozsah ručenia v písomnom vyhlásení. Ak ručiteľ plní, viacerí ručitelia sú v postavení solidárnych ručiteľov, ich solidarita platí len medzi sebou navzájom, nie voči dlžníkovi. Pokiaľ je teda, tak ako už bolo i vyššie uvedené, žaloba vedená proti ručiteľom 1 až 4, ktorí sú v rovnocennom postavení, správne súd prvej inštancie rozhodol o povinnosti žalovaných keď tieto zaviazal na zaplatenie záväzku spoločne a nerozdielne.

48. Pokiaľ žalované namietajú, že žalobca nepreukázal uplatnený nárok z úverovej zmluvy, čo do právneho základu a výšky, k tejto námietke odvolací súd uvádza, že Najvyšší súd SR ako súd odvolací už o tejto skutočnosti vyslovil svoj záväzný právny názor, v zmysle ktorého poskytnutie úveru bolo v konaní, podľa Najvyššieho súdu riadne preukázané, pričom uvedený záver vyplýva priamo z uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.10.2009, sp. zn. 2Obo/26/2009. Súd prvej inštancie po zhodnotení vykonaného dokazovania považoval za nesporné, že na základe úverovej zmluvy č. 5 uzavretej dňa 4.9.1991 medzi VÚB, a. s. pobočka Žilina a obchodnou spoločnosťou GALBAS, s. r. o. Rajec, bol obchodnej spoločnosti poskytnutý strednodobý úver na zásoby v sume 900.000,- Sk. Úverovú zmluvu považoval za zmluvu platne uzavretú a nepochybne boli i prostriedky čerpané. Uvedený záver súdu prvej inštancie, ktorý vychádzal z právneho záveru odvolacieho súdu považuje odvolací súd za správny. Preto vyhodnotil odvolací súd námietku žalovaných za irelevantnú.

49. Pokiaľ žalované namietajú v podanom odvolaní, že súd prvej inštancie mal posúdiť platnosť a obsahové náležitosti ich ručiteľských vyhlásení podľa ustanovení Hospodárskeho zákonníka a nie podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, odvolací súd opätovne poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.10.2009 pod sp. zn. 2Obo/26/2009 vydaný v tejto veci, v ktorom aj k uvedenej právnej otázke Najvyšší súd, ako súd odvolací, vyslovil svoj záväzný právny názor, ktorým ustálil, že právny vzťah medzi ručiteľom a bankou je potrebné posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, čo vyplýva z citovaného ustanovenia § 52 Občianskeho zákonníka.

50. Odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že na ručiteľské listiny urobené žalovanými 1 až 4 nie je možné aplikovať ustanovenia § 1291 a nasledovné Hospodárskeho zákonníka, nakoľko pri ručení podľa Hospodárskeho zákonníka môže byť ručiteľom povinnej organizácie iba organizácia. Odvolací súd tiež upriamuje pozornosť na obsah ručiteľských listín, kde je jednoznačne uvedené, že v prípade, že ručiteľom je organizácia aplikujú sa ustanovenia § 1291 a nasledovné Hospodárskeho zákonníka a pri fyzických osobách sa aplikuje ustanovenie § 52 a nasledovné Občianskeho zákonníka č. 70/1983 Zb.

51. Ďalej žalované v podanom odvolaní namietajú, že ako vyplynulo z výsluchu žalovaných, tieto nikdy nemali vôľu prevziať na seba akýkoľvek ručiteľský záväzok za dlh svojho zamestnávateľa. Poukazujú na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Cdo/144/2010 zo dňa 30.3.2011, v zmysle ktorého nedostatok vážnosti vôle, je okolnosť zakladajúca neplatnosť zmluvy v zmysle § 37 ods. 1 OZ. Tejto odvolacej námietke odvolací súd uvádza, že tento odvolací dôvod žalované bližšie nešpecifikovali, poukazovali len na právnu teóriu k tejto právnej otázke, pričom záverom len všeobecne uviedli, že tvrdenie súdu prvej inštancie o tom, že žalované nepreukázali absolútnu neplatnosť zmluvy o úvere a ručiteľských vyhlásení, nemôže obstať. Aj napriek skutočnosti, že žalované formulovali túto odvolaciu námietku len všeobecne, odvolací súd preskúmal, rozhodnutie súdu prvej inštancii, k tejto odvolacej námietke a dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa veľmi podrobne zaoberal uvedenou skutočnosťou, vyhodnocoval vykonané svedecké výsluchy, listinné dôkazy, pričom dospel k záveru, že v konaní nebolo preukázané, že ručiteľské vyhlásenia ako právny úkon neboli urobené slobodne a vážne. Svoje rozhodnutie aj veľmi podrobne a náležite odôvodnil (číslo listu 33, 34, 35), pričom odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie.

52. Pokiaľ žalované v závere podaného odvolania namietajú arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia, vyhodnotil odvolací súd uvedenú námietku žalovaných za neopodstatnenú, ničím nepreukázanú, naopak rozhodnutie súdu prvej inštancie vyhodnotil odvolací súd za vecne správne, a náležite odôvodnené v zmysle ustanovenia § 220 ods. 2 C. s. p.

53. Podľa ustanovenia § 387 ods. 1 C. s. p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

54. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

55. Odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré považuje za vecne správne a v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 C. s. p., tak ako už bolo aj vyššie uvedené a rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

56. O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 262 a § 255 ods. 1 C. s. p. Úspešnou stranou v predmetom odvolacom konaní bol žalobca, preto mu odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu, tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

57. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

